

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

16 oktober 2007

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heer Roland Van Goethem, de dames Katleen Martens en Gerda Van Steenberge
en de heer Johan Deckmyn –**

**houdende de invoering van een steunfonds ten gunste van zelfstandigen
en daarmee gelijkgestelde personen in geval van faillissement**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het ontbreken van een sociaal vangnet is ongetwijfeld een van de voornaamste redenen die ondernemers in spe doen beslissen om toch maar niet te starten met een zelfstandige activiteit. Ziekte of een ongeval vormt voor de zelfstandige ondernemer al een zware financiële beproeving, maar bij faillissement is dat des te meer het geval. De ondernemer komt immers samen met zijn gezin in een uitzichtloze financiële situatie terecht.

De federale sociale verzekering tegen faillissement tracht het leed enigszins te verzachten, maar de uitkeringen die via die weg door een gefailleerde verkregen kunnen worden, zijn helaas ontoereikend om daarmee een menswaardig bestaan te leiden. Ze liggen zelfs lager dan de Europese armoedegrens voor België.

Met de oprichting van dit steunfonds willen wij de lacune in de sociale wetgeving voor zelfstandigen aanvullen. Het Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen garandeert de gefailleerde gedurende één jaar een aanvullende uitkering die hem ervoor moet behoeven dat hij onder de Europese armoedegrens komt te leven. Die aanvullende uitkering moet hem ook in staat stellen zijn beroepsleven een andere wending te geven. Het is ongetwijfeld zo dat die extra uitkering niet alle problemen van de gefailleerde oplost; dat is trouwens ook niet de bedoeling.

De bedoeling van dit decreet is een extra sociaal vangnet in het leven te roepen voor zelfstandigen dat, in de vorm van een vrijwillige verzekering, extra veiligheid voor de zelfstandige ondernemer inhoudt.

Voor vele startende ondernemers zal zoiets zeker drempelverlagend werken wanneer zij de stap willen zetten om een zelfstandige beroepsactiviteit uit te gaan oefenen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel definieert een aantal begrippen in het voorstel van decreet.

Artikel 3

In dit artikel wordt de doelstelling van het voorstel van decreet omschreven.

Artikel 4

In dit artikel worden de personen gedefinieerd die een beroep kunnen doen op het fonds dat met dit decreet opgericht wordt en worden de voorwaarden genoemd met betrekking tot toetreding en tijdsduur waaraan de deelnemers moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de steun.

Het steunfonds dat door dit decreet opgericht wordt, werkt op basis van een vrijwillige bijdrage. Het betreft dus een vrije verzekering.

De wachtperiode van drie jaar is vooral bedoeld om mogelijk frauduleus gebruik van de steun te vermijden.

Om de overgangsperiode tussen de inwerkingtreding en de eerste drie jaar te overbruggen, wordt een overgangsmaatregel opgenomen in §3.

Gedurende die periode kan ingeschreven worden bij het steunfonds op voorwaarde dat een eenmalige extra betaling plaatsvindt van driemaal de jaarlijkse bijdrage in het jaar J, van tweemaal de jaarlijkse bijdrage in het jaar J + 1 en eenmaal de jaarlijkse bijdrage in het jaar J + 2.

Aan zelfstandigen die al langer werken, wordt gevraagd de balans en de jaarrekening te overleggen om mogelijke misbruiken tegen te gaan.

Startende zelfstandigen kunnen eveneens gebruik maken van die overgangsmaatregel zonder dat zij een balans of jaarrekening ter inzage tonen, maar dat kan slechts gedurende de eerste drie jaar die volgen op de inwerkingtreding van dit decreet.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt de hoogte van het bedrag dat de inschrijvers moeten afdragen aan het fonds. Met het gebruik van een procentuele bijdrage wordt het principe van de solidariteit onder de verzekeringsnemers bevorderd en wordt het principe toegepast dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen.

Artikel 6

In dit artikel worden de voorwaarden vastgelegd waaraan iemand moet voldoen om in aanmerking te komen voor een uitkering van het steunfonds. Door elke vorm van beroepsactiviteit en vervangingsinkomen uit te sluiten en door de voorwaarden, opgenomen in artikel 4, trachten wij, voor zover mogelijk, elke vorm van fraude tegen te gaan.

Artikel 7

De termijn, bepaald in dit artikel, wordt ingesteld om mogelijk misbruik tegen te gaan.

Artikel 8

In dit artikel kiezen wij voor een vorm van uitkering die variabel is. Wij geven daaraan de voorkeur boven een decretaal vastgelegde som om te vermijden dat het decreet telkens aangepast moet worden bij wijziging van de Europese armoedenorm of bij aanpassing van de uitkeringen in het kader van de federale sociale verzekering tegen faillissement.

Artikel 9

Met dit artikel bepalen wij de rechtsvorm van het steunfonds. Wij kiezen voor een extern verzelfstandigd agentschap om het steunfonds meer vrijheid van handelen te geven.

Artikel 10

Dit artikel definieert de opdracht van het steunfonds.

Artikel 11

Dit artikel definieert de kerntaken van het steunfonds.

Artikelen 14 tot en met 20

In deze artikelen worden de bestuursorganen en bevoegdheden van de raad van bestuur gedefinieerd.

Artikel 21

Dit artikel regelt het opstellen van een intern reglement.

Artikel 22

Dit artikel bepaalt de vorm van de beheersovereenkomst.

Artikel 23

Om de financiële mogelijkheden van het fonds zo uitgebreid mogelijk te maken nemen wij in dit artikel verschillende mogelijkheden tot fondsenwerving op.

Dat garandeert enerzijds een zo groot mogelijke onafhankelijkheid en anderzijds trachten wij met een zo ruim mogelijke fondsenwerving de budgettaire impact van de werking van het fonds op de Vlaamse begroting tot een minimum te beperken.

Artikel 24

Het aanvaarden van schenkingen of legaten kan zekere risico's inhouden. Door de bepaling in artikel 24 kunnen wij er zeker van zijn dat enkel bonafide schenkingen of legaten worden aanvaard.

Artikel 25

In dit artikel leggen we de bepalingen vast die, in geval van misbruik, het steunfonds de mogelijkheid geven om de onterecht geïnde steun terug te vorderen.

Ook het orgaan dat belast is met de eventuele controle, wordt in dit artikel aangewezen.

Artikel 26

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Roland VAN GOETHEM

Katleen MARTENS

Gerda VAN STEENBERGE

Johan DECKMYN

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan wordt verstaan onder:

- 1° steunfonds: een Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen, opgericht ter ondersteuning van zelfstandigen en daarmee gelijkgestelde personen, dat in een financiële tegemoetkoming voorziet ten gunste van genoemde personen in geval van faillissement;
- 2° zelfstandigen en daarmee gelijkgestelde personen: elke natuurlijke persoon die een hoofdzakelijke beroepsbezigheid uitoefent op grond waarvan hij niet door een arbeidsovereenkomst of door een statuut gebonden is, alsmede de zaakvoerders, bestuurders en werkende vennoten van een handelsvennootschap.

Ieder van die personen moet beschikken over een ondernemingsnummer bij de Kruispuntbank van de Ondernemingen;
- 3° faillissement: elk vonnis, uitgesproken door een rechter, die een zelfstandige of een daarmee gelijkgestelde persoon de rechten ontnemt een zelfstandige handelsactiviteit uit te oefenen;
- 4° kaderdecreet: het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003;
- 5° Europese armoedenorm voor België: norm die bepaalt dat een persoon die minder dan de helft van het inkomen van de gemiddelde Belg verdient, armoede kent;
- 6° sociaalrechtelijke inspecteurs: de beëdigde ambtenaren van de afdeling Inspectie Werkgelegenheid van de administratie Werkgelegenheid, waarvan de werking wordt geregeld in het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-

sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn.

HOOFDSTUK II

Steun aan zelfstandigen

Artikel 3

Dit decreet voert een Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen (VSZ) in ten gunste van zelfstandigen en daarmee gelijkgestelde personen in geval van faillissement.

Artikel 4

§1. Om voor de steun uit het VSZ in aanmerking te komen, kunnen de zelfstandigen en daarmee gelijkgestelde personen vanaf de eerste dag van het kwartaal dat volgt op de start van de zelfstandige activiteit of op de oprichting van de vennootschap, op vrijwillige basis jaarlijks een bijdrage storten in het steunfonds.

§2. Slechts indien gedurende drie opeenvolgende jaren een jaarlijkse storting in het fonds is gedaan, kan, onder bepaalde voorwaarden aanspraak gemaakt worden op steun uit het VSZ.

§3. Om de overgangperiode van de eerste drie jaar te overbruggen, bestaat de mogelijkheid om, door een eenmalige betaling van drie, twee of een jaar extra, de verplichtingen na te komen, die bepaald zijn in de statuten van het fonds. De persoon die daarvan gebruik wenst te maken, moet wel een balans en jaarrekeningen overleggen aan het fonds. Het fonds aanvaardt de aanvraag pas na controle.

Een zelfde regeling geldt voor starters gedurende de eerste drie jaar na inwerkingtreding van dit decreet, uitgezonderd het overleggen van balansen en jaarrekeningen.

§4. Bij staking van betaling verliest de aangeslotene zijn recht op steun. Die kan slechts opnieuw verkregen worden via de bepalingen, vermeld in §3 van dit artikel, met dien verstande dat de aangeslotene binnen een termijn van drie jaar, volgend op de staking van betaling, opnieuw in het systeem instapt.

Artikel 5

De bijdragen bedragen een jaarlijks door de Vlaamse Regering te bepalen percentage van het bedrag aan socialezekerheidsbijdragen dat jaarlijks door de zelfstandige, zaakvoerder, werkende vennoot of bestuurder wordt betaald aan het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen.

Artikel 6

Om aanspraak te kunnen maken op steun uit het VSZ moet de persoon in kwestie aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° de bijdragen, onder de voorwaarden opgenomen in artikel 5, hebben gestort;
- 2° geen beroepsactiviteit uitoefenen of geen recht op een vervangingsinkomen, met uitzondering van de uitkeringen in het kader van de sociale verzekering in geval van faillissement voor zelfstandigen, kunnen laten gelden vanaf de eerste werkdag die volgt op de dag waarop het vonnis van faillietverklaring werd uitgesproken;
- 3° de hoofdverblijfplaats, de maatschappelijke zetel en de exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest hebben.

Artikel 7

Op straffe van verval moet de in artikel 6 bedoelde aanvraag worden ingediend voor het einde van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin het vonnis van faillietverklaring werd uitgesproken.

Artikel 8

De gefailleerde zelfstandigen en gelijkgestelde personen die de voorwaarden van artikel 6 vervullen, kunnen gedurende een periode van één jaar maandelijks een uitkering krijgen die gelijk is aan het verschil tussen de Europese armoedenorm voor België en de uitkeringen in het kader van de sociale verzekering tegen faillissement.

HOOFDSTUK III

Het steunfonds

AFDELING 1

Oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap

Artikel 9

Er wordt een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap opgericht, zoals bedoeld in artikel 13 van het kaderdecreet. Dat agentschap draagt als naam ‘Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen’ (VSZ).

De bepalingen van het kaderdecreet zijn van toepassing op het Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen met uitzondering van artikel 4, §2, 1°.

AFDELING 2

Missie, taken en bevoegdheden

Artikel 10

Het Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen heeft als missie het voeren van een actief beleid met het oog op het vermijden van financieel onvermogen en sociale uitsluiting voor zelfstandigen en bedrijfsleiders die getroffen worden door een faillissement.

Artikel 11

§1. De kerntaak van het Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen bestaat in het inzamelen van fondsen van zelfstandigen en bedrijfsleiders om aan die personen een aanvullende uitkering te kunnen garanderen in geval van faillissement.

§2. De taak, bedoeld in artikel 11, omvat in elk geval:

1° het aanleggen en beheren van financiële reserves met het oog op de dekking van toekomstige uitgavenverplichtingen door het inzamelen van fondsen die vrijwillig door bedrijfsleiders en zelfstandigen worden betaald;

2° het verstrekken van financiële steun aan zelfstandigen en bedrijfsleiders in geval van faillissement.

Artikel 12

§1. Met het oog op de uitvoering van de in artikel 10 genoemde missie en de in artikel 11 genoemde taken is het agentschap gemachtigd alle activiteiten te verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van voormelde missie en voormelde taken.

§2. Het agentschap beschikt met het oog op de uitvoering van de in artikel 10 genoemde missie en de in artikel 11 genoemde taken over de hierna vermelde bijzondere bevoegdheden die het agentschap uitoefent in overeenstemming met hetgeen bepaald is in het kaderdecreet, in dit decreet, in de uitvoeringsbesluiten ervan en in overeenstemming met de beheersovereenkomst die het bindt:

- 1° het tarifieren van de dienstverlening van het agentschap;
- 2° het oprichten en uitbaten van juridische entiteiten, nodig voor de uitoefening van de opdracht;
- 3° het aangaan van samenwerkingsovereenkomsten en duurzame samenwerkingsverbanden met instellingen, ondernemingen of personen, onder meer met het oog op cofinanciering, coproductie en sponsoring.

Artikel 13

Binnen de perken van de kredieten, ingeschreven op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, worden op de begroting van het agentschap gelden ingeschreven die het agentschap kan aanwenden voor het verstrekken van een uitkering aan gefailleerde zelfstandigen.

AFDELING 3

Raad van Bestuur

Artikel 14

§1. Onverminderd hetgeen bepaald is in artikel 18, §2, van het kaderdecreet, wordt het agentschap bestuurd door een raad van bestuur die is samengesteld uit:

1° vier leden die voorgedragen worden door de representatieve organisaties van de werkgevers en de middenstand die in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen zitting hebben, waaronder de gedelegeerd bestuurder;

2° zes leden die voorgedragen worden door het Vlaams Parlement.

§2. De raad van bestuur kiest een voorzitter uit de leden, bedoeld in §1, 2°, op voordracht van het Vlaams Parlement. Bovendien kiest de raad uit zijn leden een ondervoorzitter.

Het mandaat van voorzitter van de raad van bestuur is niet verenigbaar met het mandaat van gedelegeerd bestuurder.

Artikel 15

§1. Met het oog op de uitvoering van de in artikel 10 genoemde missie en de in artikel 11 genoemde taken en binnen de perken van het kaderdecreet, dit decreet en de beheersovereenkomst, beschikt de raad van bestuur over de ruimste bevoegdheden voor het bestuur van het agentschap.

§2. Onverminderd andere decretale bepalingen, kunnen de volgende bevoegdheden van de raad van bestuur niet worden gedelegeerd:

- 1° het sluiten, op voorstel van de gedelegeerd bestuurder, van de beheersovereenkomst met de Vlaamse Regering;
- 2° het opstellen van het ontwerp van begroting en van de rekeningen evenals hun aanpassingen;

- 3° het vaststellen, op voorstel van de gedelegeerd bestuurder, van het jaarlijkse ondernemingsplan, evenals van een operationeel plan op middellange en lange termijn als bedoeld in artikel 15, §1, 4°, van het kaderdecreet;
- 4° het beslissen, overeenkomstig de voorwaarden van artikel 12 van het kaderdecreet, over de deelname van het agentschap aan de oprichting van of de deelname in, alsmede omtrent het bestuur of de leiding en de financiering van andere publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen;
- 5° het goedkeuren van de rapportering aan het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering omtrent de uitvoering van de beheersovereenkomst;
- 6° het rapporteren over de uitvoering van de begroting en over de boekhouding;
- 7° het herverdelen van investeringskredieten.

Artikel 16

De raad van bestuur vergadert minstens éénmaal om de drie maanden. Niettemin kan de voorzitter of, bij ontstentenis van deze, de ondervoorzitter, de raad te allen tijde bijeenroepen. De voorzitter of, bij ontstentenis van deze, de ondervoorzitter, is verplicht de raad van bestuur bijeen te roepen op verzoek van ten minste drie van zijn leden of op verzoek van de gedelegeerd bestuurder.

Artikel 17

Alle in artikel 14 bedoelde leden van de raad van bestuur zijn stemgerechtigd.

De raad van bestuur kan slechts geldig vergaderen indien minstens de helft van zijn leden aanwezig is, met inbegrip van de voorzitter of de ondervoorzitter.

De raad van bestuur beraadslaagt echter geldig op de volgende vergadering die over dezelfde agenda binnen een termijn van 15 dagen bijeengeroepen wordt, ongeacht het aantal aanwezige leden.

De besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen beslist de stem van de voorzitter van de vergadering.

De leden van de raad kunnen, in geval van verhindering, aan een ander lid opdracht geven om hen te vertegenwoordigen op een bepaalde vergadering van de raad van bestuur. Die opdracht kan worden gegeven bij volmacht of door een schrijven, gericht aan de voorzitter.

Artikel 18

De beraadslagingen en beslissingen van de raad worden vastgesteld door notulen, goedgekeurd door de leden die aan de vergadering hebben deelgenomen. De afschriften of uittreksels van de notulen worden getekend door de gedelegeerd bestuurder. Een afschrift van de notulen wordt bezorgd aan de Vlaamse Regering.

AFDELING 4

Gedelegeerd bestuurder

Artikel 19

Het Vlaams Parlement stelt de gedelegeerd bestuurder van het agentschap aan.

Artikel 20

§1. De gedelegeerd bestuurder is belast met het dagelijks bestuur van het agentschap, binnen de perken van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, alsmede van het intern reglement, bedoeld in artikel 21.

Inhoudelijke zaken en regels met betrekking tot het dagelijks bestuur worden nader vastgelegd in het intern reglement, bedoeld in artikel 21.

§2. De gedelegeerd bestuurder is belast met de voorbereiding van de beslissingen van de raad van bestuur. Hij verstrekt aan de raad van bestuur alle inlichtingen en brengt alle voorstellen die voor de werking van het agentschap nuttig of nodig zijn op de agenda van de raad van bestuur.

§3. De gedelegeerd bestuurder vertegenwoordigt het agentschap in de gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen met inbegrip van het optreden voor administratieve rechtscolleges, en treedt rechtsgeldig in naam en voor rekening van het agentschap op, zonder dat hij zulks aan de hand van een beslissing van de raad van bestuur moet staven.

§4. De gedelegeerd bestuurder mag onder zijn verantwoordelijkheid één of meer specifieke bevoegdheden, met inbegrip van de bevoegdheden, bedoeld in §3, delegeren aan de personeelsleden van het agentschap.

§5. De gedelegeerd bestuurder voert de beslissingen van de raad van bestuur uit.

§6. De gedelegeerd bestuurder is belast met de leiding van het personeel.

AFDELING 5

Intern reglement

Artikel 21

§1. De raad van bestuur stelt een intern reglement op, dat met name de volgende inhoud heeft:

- 1° de aanvullende regels inzake het bijeenroepen van de raad van bestuur;
- 2° de regels inzake het voorzitterschap van de raad van bestuur bij afwezigheid of verhindering van de voorzitter;
- 3° de nadere precisering van het dagelijks bestuur;
- 4° de regels die de raad van bestuur in acht moet nemen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden;
- 5° de regels op grond waarvan de raad van bestuur zich op kosten van het agentschap kan laten bijstaan door technische raadgevers.

AFDELING 6

Beheersovereenkomst

Artikel 22

Onverminderd de bepalingen van artikelen 14, 15 en 16 van het kaderdecreet regelt de beheersovereenkomst:

- de wijze waarop de financiële stimuli, subsidies en waarborgen worden toegekend;
- de wijze waarop de vaststelling van de standplaats van de kantoren wordt gemotiveerd;
- de voorwaarden waaronder het agentschap samenwerkingsovereenkomsten en duurzame samenwerkingsverbanden met instellingen, ondernemingen of personen kan afsluiten.

AFDELING 7

Financiële middelen

Artikel 23

De middelen waarover het Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen beschikt, zijn:

- 1° dotaties;
- 2° de bijdragen van de aangesloten personen;
- 3° vergoedingen voor andere prestaties aan derden, volgens de bepalingen in de beheersovereenkomst;
- 4° het eventuele saldo op het einde van het voorgaande begrotingsjaar;
- 5° schenkingen en legaten in speciën;
- 6° inkomsten uit eigen participaties, uit beleggingen en inkomsten uit leningen die door het Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen verstrekt zijn aan derden;
- 7° opbrengsten uit de verkoop van eigen participaties;
- 8° de subsidies waarvoor het Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen als begunstigde in aanmerking komt;
- 9° de opbrengst uit sponsoring;
- 10° de terugvordering van ten onrechte gedane betalingen;
- 11° alle andere middelen die nuttig zijn in het kader van de doelstelling van het Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen, en die in het bijzonder ingevolge wettelijke, decretale of reglementaire bepalingen aan het Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen toekomen.

Artikel 24

Het Vlaams Steunfonds voor Zelfstandigen kan schenkingen of legaten aanvaarden. Het hoofd van het agentschap beoordeelt vooraf de opportuniteit en de risico's die aan de aanvaarding verbonden zijn.

AFDELING 8

Terugvordering

Artikel 25

De Vlaamse Regering bepaalt de gevallen van terugvordering van de reeds uitbetaalde uitkeringen, de termijnen waarbinnen de feiten die aanleiding geven tot terugvordering, zich moeten voordoen en de interestvoet die in dat geval verschuldigd is.

De controle op het correcte gebruik van de steunmaatregel wordt uitgevoerd door de sociaalrechtelijke inspecteurs.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 26

Dit decreet is slechts van toepassing op vonnissen van faillietverklaring of vonnissen van ontbinding van het akkoord na faillissement die werden uitgesproken ten vroegste op de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

Roland VAN GOETHEM

Katleen MARTENS

Gerda VAN STEENBERGE

Johan DECKMYN
